

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Linda Mariana, Sive De B. Virgine Lindensi

Clagius, Thomas

Coloniae Vbiorvm, 1659

XI. Patibulum Lindae erectum, & homines in eodem suspensi, perpetuum crudelitatis, & grassantis ubique Praedicantum immanitatis monumentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11544

C A P U T XI.

Patibulum Lindæ erectum, & homines in eodem ſuſpenſi, perpetuum hæreticæ crudelitatis, & graſſantis ubique Prædicantium immanitatis, monumentum.

Satis erat, ad barbaram hæreſeon hæreticorumque illius ævi immanitatem, ac feritatem arguendam, Furca, hoc eſt, infelix Arbor, in loco Tiliæ ſacræ plantata. Quid ſi verò jugulatos in ea homines dicamus? Et crederet aliquis, eo præſertim loco, jugulatos? Fortaſſe enim Hæretici, eorumque Mitiones, Miniſtri, inquam, ad terrorem duntaxat incutiendum, ar- cendosque ab eo loco mortales, illud lenitatis, & manſuetudinis, ſcilicet, ſuæ monumentum, voluerunt collocatum. At res longè ſecus habet: quippe ne ipſi quidem negant, ad ſuſpensionem uſque, & quidem plurimum hominum, ſævitum fuiſſe Lindæ. Ex Hen- nebergero paulò antè didicimus, aliquot eâ cauſâ, quod videlicet religionis ergo Lindam reuiſiſſent, ſuſpensionibus fuiſſe plexos. Sed & Miſlentam itidem audi- vimus referentem, hoc pœnæ genere, quotquot ad illum locum, cultus gratiâ, deveniſſe deprehendebantur, aff- ctos, ad eâ ſuſpensionibus punitos. Sive autem ipſius Alberti Ducis, uti Prædicantes aſſerunt; ſive ut ego quidem cenſeo, Præfecti Raſtenburgenſis imperio hoc fa- ctum ſit, parum intereſt; cùm liquidò conſtet, neque hunc, neque illum citra Prædicantium conſilia atque impullum, ad eam immanitatem unquam fuiſſe de- venturum. Neque aliud tanè à Prædicantium Evan- gelio exſpectandum fuit; quod ſanguinem ſive ipſe- ſt Lutherus aſſerebat. Neque ſecus accidit, ſe ciſ-

let; si facultas agendi fuisset. Quid enim aliud sperat illa ad Silvestrum Prieratem effata, quæ Tomo Witemberg Anno 1554. per Joannem Lufft contententur? *Si fures laqueo, latrones gladio, heretici flammis plectuntur; quidni potius in perditissimos hos Doctores Pontifices, Cardinales, Episcopos, & universum Sodalitatem Romana examinem, manus & arma expedinus, & in sanguine eorum manus nostras lavamus; atque ita nos posteritatem nostram, maximis ac periculosissimis flammis eripimus?*

Ad hoc Lutheri, vel tanquam Patriarchæ exemplum, vel tanquam Ducis classicum, vix aliquis in nostrorum fuit, qui non furcas, patibula, gladios, & genus, Evangelii scilicet sui fructus, ore, calamitate vibraret; vibraturus utique etiam manu, si facultas non defuisset. Certè Joannes Sturmus, ab eorum tribu minimè alienus, veritate ipsâ, atque exemplorum suorum convictus, non potuit committere; quæ in sua ad libros Buceri præfatione, palàm exararet, *si facillime cederet, statim crudelissima sequerentur condemnationis tonitrua, fulgura, fulmina.* Quando igitur facultas hominibus deest, vota nihilominus deesse non possunt. Et vide, quælo, quibus rem agant, & Catholicos duntaxat, verùm & in semetipsum Calviniani Heidelbergenses, Lutherani è Palatini Provinciis, variâ arte tandem exacti, quid eorum, hominum scilicet sibi amicissimorum in Palatinatu uspiam resideret, post varias ultroque habitas deliberationes, pronuntiârunt, *perminuendos esse.* Atque in eum finem, teste Ad

Contzen de Unione cap. 14. (a) conclavi ipsius Casimiri carmen, quod sequitur, affixerunt:

O Casimire potens, servos expelle Lutheri!

Ense, Rota, Ponto, Funibus, Igne neca.

Ita quidem universi simul in concilio; ita quoque Minister Aulico-Palatinus, tum alibi tum in gynæceo; qui (ut ex historia mutata in Palatinatu religionis edita, idem Contzen (b) docet) disertissime pronuntiabat; *se, si Casar esset, Ministru Lutheranis caput omnibus amputaturum esse.*

Ad hæc Calvinianorum vota, quid tandem Lutherani, tanquam Arcades, ex æquo, & cantare & respondere parati, reposuerunt. Memorat Grynæus, contra Jacobum Andræ, eodem Contzenio, loco citato, teste, scriptitans, *Lutheranos ex aquo vini, ac sanguinis Calvinianorum inexplebili siti ardere; ideoque Ministros eorum, in Palatinatu sub Patibulo exauctorasse.* Idipsum testabatur Casimiri Palatini Administrator, qui Lutheranis exprobrare solitus erat, *ipso non quidem scribere, sed proscribere solitos.* Mitioris inter Lutheranos ingenii semper habiti sunt Philippus Melancthon, & Erasmus Alberus; & tamen istius, teste Contzen (c) de Carolstadio vox erat, *illum, spiritam una breviorum fieri oportere; ille verò de Campano in Symposiacis Lutheri, eodem teste (d) edixit, Campanum, in illustri & tralucente Patibulo illustrandum.*

Ita etiam mitissimi inter Prædicantes, vix aliud, quam Patibula, Gladios, Rotas, & quidem erga suos fere contribules in votis habent! Quæ isti non faciunt in

O 3

Catho-

(a) pag. 155. & 350. (b) pag. 157. (c) pag. 162.
(d) pag. 316.

Catholicos vota ? imò, cùm vel tantillum adest fa-
cultatis, quæ non designant facinora ? Plena sunt es-
emplorum. *Theatra crudelitatis*; aliaque quàm plu-
ma volumina, ut hîc minimè opus sit vel pauca addi-
cere. Unicum tamen par votorum, quia intra Reg-
Poloniæ fines sanctè conceptum, præterire non de-
beo: alterum quidem Lutherani, Matthiæ Stoy, Me-
dicinæ apud Regiomontanos Doctoris; alterum ve-
rò Calviniani, Andreæ Volani, qui Ministrorum
Lituania habitus est Alpha. Atque hic quidem
quemadmodum in Anatomia libri ejusdem Volani
doctissimus Andreas Jurgievicius Canonicus Vi-
lensis demonstrat, & Jesuitis Rogos atque ignes,
ipsi Jurgievicio fustes & fustuaria, plagas & verbera
insuper & Restem, proinde & Patibulum atque Fur-
cam, pro Evangelica scilicet pietate ac lenitate, per-
catus est. Jam verò ille alius, non utique medicorum
de minuendo humano sanguine aphorismorum in-
memor, quæ non pro Aloysio Lipomanno Apo-
lico in Polonia Nuntio vota, tum animo concu-
tum calamo effudit ? scripserat Lipomannus ad
latinum Vilnensem Nicolaum Radivilum Episcopum
lam, quam, cum ejusdem Palatini Responso P-
Vergerius Apostata, typis Regiomontanis
1556. non sine quorundam Regiomontanorum
croamatis, in lucem dedit. Inter hæc, extat adhuc
legia hoc titulo: *Omen Matthiæ Stoy, Philosophi
Medicinæ Doctoris*. In qua hunc in modum canit:

*Sed Lipomanne dabis, si me non omnia fallant,
Penas: ultor erit primus & ipse Papa;
Dum malè perfunctus Legati munere, Romam,*

Vt decet, in ſervo vincite traheris equo.

Antè ſed, & ſtatuens tibi grata Polonia Furcas,

Hæc curâ poterit, forte levare Papam.

Sic iſte Prædicantium ſpiritu plenus, nil humile,
ſed Furcas & id genus, ſublimia omnia, prædicanti-
cè ſpirat; &, quam ex Prædicantium Evangelio hau-
ſerat, gratitudinem, eodem ſpiritu, vel potius impu-
dentiâ prædicantiâ grata ſcilicet Polonia tribuit:

Neque ſegnius eadem, aut iis ſimilia vota ad eun-
dem Palatinum Vilenſem ingeminat:

Tu verò Radivilonum decus, inclyte Princeps,

O generoſe Tua ſanguis, amorque Domus!

Adſere divini veriſſima dogmata verbi,

Quâ debes dextrâ vindice, quaq; potes.

Me verò hæc alacriſer clariſſicâ voce canentem?

Quâ ſalâ potui parte venire Tibi,

Atque utinam liceat! quoniam libet eſſe in iis dem

Partibus, in quas hæc nuda Thalia volat!

Non timeam calamum vocemq; in fata Papatus

Stringere, dum nequeo fortis ad arma manum.

Nimirum haud longè poſitus Lindâ erat Stojus,
& vel oculis coram, vel certè auribus Regiomonti,
Furcam illam, ſeu patibulum Lindæ poſitum, ſu-
ſpenſosque inde mortales uſurpârat; ut, vel inde, di-
gnos Evangelio iſto ſpiritus ſumpſerit, quos deinde
in verſum chartamque effudit: effuluros proſectò &
in venas nervosque Catholicorum, ſi poteſtas vo-
luntati reſponſiſſet.

Eant nunc, cum ſuis, Prædicantes; &, vel Inquiſi-
tiones Hiſpanicas, invidioſiſſime, pro more ſuo qua-
ſi in ſcenam producant; vel ſuorum lenitatem pecto-
rum

rum nundinentur ; vel denique ovillam, ut de
 Christus ipse vaticinatus est, pellem lupis præce-
 dant : nos illis paucissima, cum S. Augustino lib.
 contra Petilianum (a) & Epist. 48. ad Vincentium
 hoc loco reponemus. *Savire vos nolle dicitis, ego
 posse arbitror. Vbi enim potuistis, & non fecistis!* Inde opor-
 ditis, quod plura faceretis, si possetis. Et fecerunt, si qua-
 do potuerunt; uti vel in cæde Nicolai Ruscæ Sond-
 ensis, apud Rhætos Archipresbyteri, Anno M.
 xviii. patuit. De qua præstat adire Fridericum Fe-
 nerum Suffraganeum Bambergensem libro i. cap.
 Palmæ triumphalis. Ego in rem præsentem addi-
 ro, quod amicus, Burmio ad me 3. Januarii præsentis
 Anni 1656. peregrinationem suam pertextens, scribit
 Tirolim, inquit ille, à Grisonibus, post Toyveis una diste-
 minat fossa. *Fines Tirolenses erectam habent Crucem,
 adverso Grisones ex opposito Crucis in suis finibus habent
 erectum patibulum.* Hoc nimirum insigne ac monu-
 mentum est Evangelii prædicantici.

CAPUT XII.

Excisæ Lindæ, & Patibuli in ejus loco erecti author, miro, & re-
 no supplicio divinitus castigatus.

Vetus est verbum, etiam Plutarcho usurpatum
serò molas Deorum molere; quia laneos, ut alii
 verbum tert, *Dii habent pedes.* Plerumque enim
 dicta divina seriùs multò, quàm mererentur, imp-
 tangit. Evenit tamen interdum etiam id, quod
 rarius (b) canit:

*Rarò antecedentem scelestum
 Deseruit pede pana claudo.*

(a) cap. 83. (b) lib. 3. ode 2.